

SYLABUS PŘEDMĚTU CEVRO UNIVERZITA

(pro zobrazení instrukcí k vyplnění klikněte v horní liště Wordu na tlačítko, které vypadá takto:)

SOCIOLOGIE

Název v jazyce výuky Course Title in Language of Instruction	
Název česky Course Title in Czech	
Název anglicky Course Title in English	
Garantující katedra Supervising Department	
Garant předmětu Course Supervisor	Prof. Müller
Vyučující předmětu Course Lecturer(s)	Dr. Kunštát, Mgr. Procházková
Počet přidělených ECTS kreditů Number of ECTS Credits Allocated	5
Forma a rozsah výuky* Mode of Delivery*	Přednášky / Lectures: 2 (lekce týdně / lessons per week) [†] Cvičení (semináře) / Seminars: 2 (lekce týdně / lessons per week) [†]
Forma ukončení předmětu Mode of Completion	Zkouška / Graded
Jazyk výuky předmětu Language of Instruction	český / Czech
Doporučený stupeň a ročník studia Level of Course and Year of Study	Bakalářský / Bachelor - 1.
Semestr Semester	Letní / Spring
Omezení pro zápis předmětu Prerequisites and Co-requisites	Žádné / None

* Hodnoty platí pro prezenční formu studia; v kombinovaném studiu je rozsah přímé výuky třetinový. / The data refer to face-to-face learning; in combined mode of delivery, the extent of face-to-face learning is one-third.

† Jedna lekce trvá 45 minut, období výuky má 12 týdnů. / One lesson is 45 minutes, teaching period lasts 12 weeks.

Zaměření předmětu (anotace) / Aims of the course

Koncepce kurzu je vystavěna na třech vzájemně provázaných pilířích, které reprezentují klíčové dimenze sociologického poznání: (1) metodologii sociologického výzkumu, (2) obecná témata, teorie a paradigmata sociologického výkladu moderní společnosti, (3) strukturální a institucionální aspekty současného vývoje české společnosti, zasazené do rámce soudobých sociologických teorií. Úvodní část kurzu seznamuje studenty se sociologií jako vědeckou disciplínou a s její pozicí v rámci sociálních věd. Pozornost je věnována základům vědeckého poznání, logice sociologického uvažování a vztahu teorie a empirického výzkumu. Následně je výuka zaměřena na empirický sociologický výzkum, jeho cíle, typy a základní principy. Sociologický výzkum je zasazen do širšího kontextu aplikovaného výzkumu a vědeckého bádání, přičemž studenti jsou seznámeni s různými výzkumnými přístupy, metodami a technikami, jejich pojmoslovím, pravidly realizace, možnostmi využití i limity. Navazující tematické bloky se soustředí na základní teoretická východiska sociologie moderní společnosti. Studenti se seznámí s klíčovými pojmy, tradicemi a teoretickými přístupy, které umožňují porozumět fungování moderních sociálních systémů a institucí. Pozornost je věnována zejména přechodu od tradiční k moderní

společnosti, teoriím byrokracie a moderních organizací, otázkám práva, moci a legitimacy v liberální demokracii, roli masových médií, digitální kultury a umělé inteligence, jakož i procesům globalizace, glokalizace a evropské integrace. Závěrečná část kurzu se zaměřuje na sociologickou analýzu současné české společnosti. Tematicky pokrývá problematiku sociální stratifikace a nerovností, proměny sociální struktury, životních stylů a demografického vývoje, stejně jako vývoj občanské společnosti, sociálních hnutí a forem politické participace. Součástí výuky je také analýza kvality demokracie v českém kontextu a interpretace výzkumů veřejného mínění v České republice.

Výsledky učení / Learning outcomes and competences

Student/ka po absolvování kurzu:

- popíše sociologii jako vědeckou disciplínu, její předmět, metodologii a základní teoretická východiska v rámci sociálních věd
- vysvětlí principy empirického sociologického výzkumu, jeho logiku, fáze a základní typy výzkumných metod a technik
- rozliší hlavní výzkumné přístupy a posoudí jejich poznávací možnosti a limity v konkrétních výzkumných situacích
- objasní klíčové teorie moderní společnosti a vysvětlí proces přechodu od tradiční k moderní společnosti
- vysvětlí podstatu globalizace, glokalizace a evropeizace a jejich sociální důsledky
- charakterizuje fungování moderních institucí se zaměřením na teorii byrokracie, právo, moc a legitimitu v liberální demokracii
- vysvětlí význam masových médií, sociálních sítí, digitální kultury a umělé inteligence pro současnou společnost
- popíše základní principy sociální stratifikace, nerovností a teorií kapitálu
- charakterizuje roli občanské společnosti, sociálních hnutí a forem sociální a politické participace v procesech sociální změny
- analyzuje vybrané aspekty současné české společnosti v historickém a sociologickém kontextu
- interpretuje vybrané sociální indikátory a výsledky výzkumů veřejného mínění v České republice

Obsah předmětu (osnova) / Course contents

1. Sociologie jako věda: sociální vědy a vědecké poznání
2. Empirický sociologický výzkum: cíle, logika a základní principy
3. Výzkumné metody v sociologii a jejich poznávací možnosti
4. Sociální stratifikace, nerovnosti a teorie kapitálu
5. Od tradiční k moderní společnosti a teorie modernizace
6. Občanská společnost, sociální hnutí a sociální změna
7. Globalizace, glokalizace a evropeizace
8. Právo, moc a legitimita v liberální demokracii
9. Teorie byrokracie a fungování moderních organizací
10. Masová média, sociální sítě, digitální kultura a umělá inteligence
11. Současná česká společnost: sociologické perspektivy, problémy a výzvy
12. Výzkumy veřejného mínění v České republice

Způsob studia, metody výuky a studijní zátěž / Learning activities, teaching methods and workload

Druh / Type	Hodiny* / Hours*
Účast na výuce a základní příprava† Participation in Classes and Basic Preparation†	28
Průběžná příprava na cvičení / semináře Preparation for Seminars	0
Příprava na průběžný test / průběžné testy Preparation for Mid-term Test(s)	42
Příprava na zápočtový test Preparation for Ungraded Test	12
Příprava na závěrečnou zkoušku Preparation for Final Exam	42
Vypracování seminární práce / případové studie / projektu Preparation of the Term Paper / Case study / Term Project	24
Příprava na prezentaci v rámci výuky Presentation	
Jiná zátěž / Other workload:	0
Celková pracovní zátěž / Total Workload	148

* Jeden kredit odpovídá 28 hodinám studijní zátěže průměrného studenta. / One credit corresponds to 28 hours of workload for an average student.

† V prezenční formě připadá 60 % zátěže na účast na výuce a 40 % zátěže na domácí přípravu; v kombinované formě připadá 20 % zátěže na účast na výuce a 80 % zátěže na domácí přípravu. / In face-to-face mode of delivery, 60 % of workload falls on participation in classes and 40 % of workload falls on self-study; in combined mode of delivery, it is 20 % and 80 %, respectively.

Způsoby a kritéria hodnocení / Assessment methods and criteria

Forma ukončení předmětu / Mode of Completion	Zápočet Ungraded	Zkouška Graded
Druh požadavku / Requirement Type	Váha / Weight	Váha / Weight
Aktivita na přednáškách / cvičeních / seminářích Active Lecture / Seminar Participation	%	20 %
Seminární práce / případová studie / projekt Term Paper / Case Study / Term Project	%	%
Prezentace v rámci výuky Presentation	%	30 %
Absolvování průběžného testu / průběžných testů Mid-term Test(s)	%	%
Absolvování závěrečného testu Final Test	%	50 %
Absolvování závěrečné ústní zkoušky Final Oral Exam	%	%
Jiný požadavek: Other Assignment:	%	%
Celkem / Total	0 %	100 %
Zvláštní podmínky a podrobnosti / Special requirements and details		
Kurz bude zakončen splněním dvou podmínek: 1. Prezentací ve dvojicích, které budou probíhat v rámci seminářů. 2. Absolvováním závěrečného písemného testu.		

Literatura / Reading

Typ* Type*	Autoři Authors	Název knihy Book Title	Rok Year	ISBN	Počet stran Number of Pages
Z	DISMAN, Miroslav.	Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele.	2021		
Z	MÜLLER, Karel B.	Politická sociologie: politika a identita v proměnách modernity.	2012		
Z	GIDDENS, Anthony, SUTTON, Philip W.	Sociologie	2013		

* Z = základní literatura, D = doporučená literatura. / Z = required reading, D = recommended reading.

Datum poslední aktualizace: 10.2.2026 10:42